

NGUYỄN THỊ ĐÔNG (Tổng Chủ biên) – PHẠM ĐÌNH BÌNH (Chủ biên)
NGUYỄN THỊ HUYỀN – NGUYỄN HẢI KIÊN

Mĩ thuật

3

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN THỊ ĐÔNG (Tổng Chủ biên) – PHẠM ĐÌNH BÌNH (Chủ biên)
NGUYỄN THỊ HUYỀN – NGUYỄN HẢI KIÊN

Mĩ thuật

(Sách đã được Bộ trưởng Bộ Giáo dục
và Đào tạo phê duyệt sử dụng
trong cơ sở giáo dục phổ thông
tại Quyết định số 438/QĐ-BGDĐT
ngày 28/01/2022)

3

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG SÁCH

Quan sát, nhận biết

Hoạt động này, các em sẽ khám phá, tìm hiểu kiến thức bài học.

Thực hành, sáng tạo

Hoạt động này, các em sẽ tìm hiểu, trải nghiệm, thực hành, sáng tạo sản phẩm và thảo luận.

Cảm nhận, chia sẻ

Hoạt động này, các em sẽ trưng bày, trao đổi, chia sẻ cảm nhận về sản phẩm.

Vận dụng

Hoạt động này, các em sẽ tìm hiểu thêm ý tưởng sáng tạo, liên hệ bài học vào cuộc sống.

LỜI NÓI ĐẦU

Các em thân mến!

Mĩ thuật có ở xung quanh chúng ta và gắn bó với đời sống con người, giúp cuộc sống thêm đẹp và phong phú hơn.

Cuốn sách *Mĩ thuật 3* gồm 7 chủ đề, mỗi chủ đề có từ 2 đến 4 bài học. Các em sẽ trải nghiệm và khám phá những điều thú vị thông qua các hoạt động: vẽ tranh, in tranh, tạo hình với đất nặn, làm thủ công, trang trí đồ vật và nhiều hoạt động khác. Với mỗi bài học trong sách, các em được quan sát, tìm hiểu, thực hành, thảo luận, cảm nhận, chia sẻ những điều mới mẻ về mĩ thuật, cuộc sống xung quanh và liên hệ với các môn học khác như: Tự nhiên và Xã hội, Tiếng Việt, Đạo đức, Âm nhạc,...

Những gợi ý trong sách và hướng dẫn của thầy giáo, cô giáo sẽ giúp các em sáng tạo nhiều sản phẩm thú vị và biết cách vận dụng linh hoạt vào cuộc sống. Các em hãy học chăm chỉ, giữ gìn sách và đồ dùng cẩn thận.

Chúc các em một năm học vui vẻ và luôn có những sáng tạo độc đáo, hấp dẫn!

Các tác giả

Em giữ gìn sách cẩn thận, không vẽ
vào sách để sử dụng được lâu dài.

Chủ đề 1

Sáng tạo cùng màu sắc

Chúng mình cùng:

*Tìm hiểu, sử dụng màu thứ cấp và vật liệu có
màu đậm, màu nhạt trong thực hành, sáng tạo
sản phẩm và chia sẻ cảm nhận.*

Bài 1

Những màu sắc khác nhau

Bài học này, em sẽ:

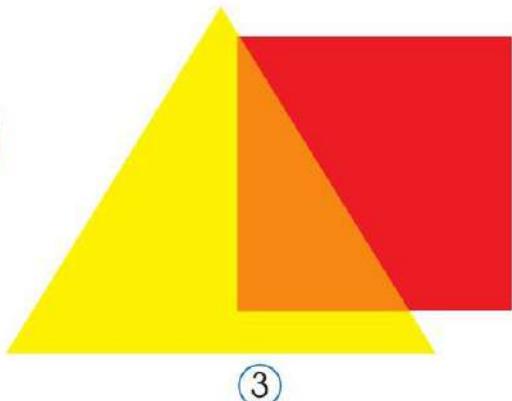
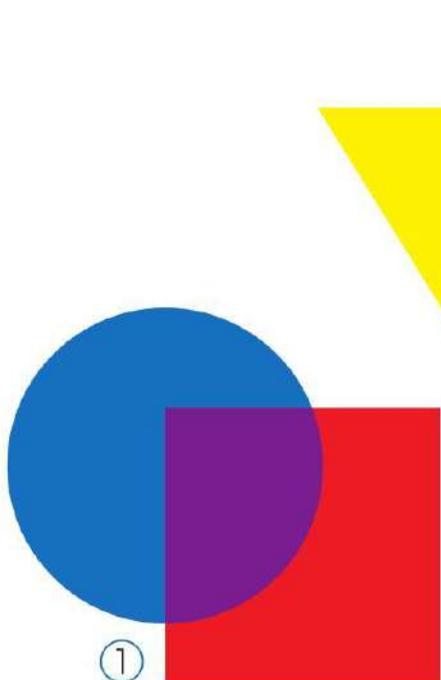
- Nhận biết, tạo ra và sử dụng được các màu thứ cấp trong thực hành, sáng tạo sản phẩm.
- Trưng bày, chia sẻ được cảm nhận về sản phẩm của mình, của bạn.

Chuẩn bị:

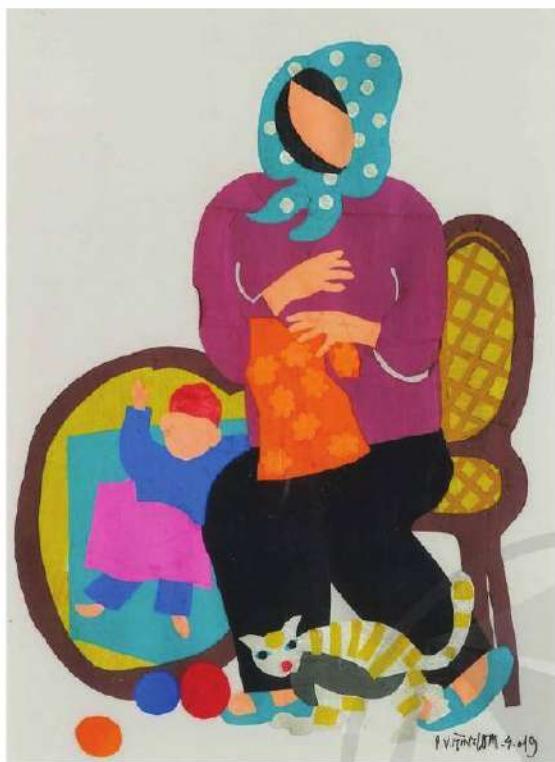
Quan sát, nhận biết

- Màu tím được tạo nên từ hai màu cơ bản nào?
- Màu xanh lục (xanh lá cây) được tạo nên từ hai màu cơ bản nào?
- Màu da cam được tạo nên từ hai màu cơ bản nào?

Màu tím, màu xanh lục,
màu da cam là các màu
thứ cấp.

Em cùng bạn quan sát và chỉ ra các màu thứ cấp trong mỗi hình ảnh dưới đây:

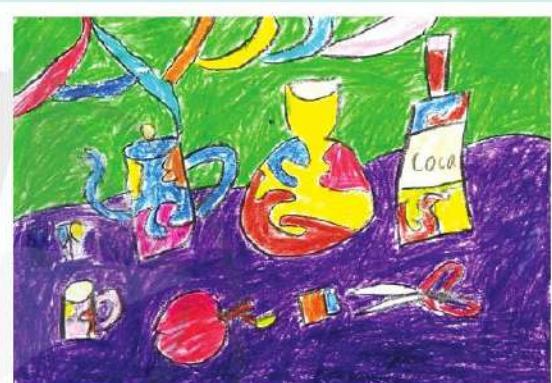

1

Đan áo cho con (2019) – Tranh cắt dán giấy
của họa sĩ Phạm Việt Hồng Lam
Nguồn: Phạm Việt Minh Tri

2 Xôi ngũ sắc

3

Đồ vật em yêu thích
Tranh màu sáp của Lê Trọng Khá

Có thể tìm thấy các màu thứ cấp trong thiên nhiên,
trong đời sống và trong các sản phẩm, tác phẩm mĩ thuật.

Thực hành, sáng tạo

Chúng mình cùng tạo các màu thứ cấp từ các cặp màu cơ bản.

1

2

3

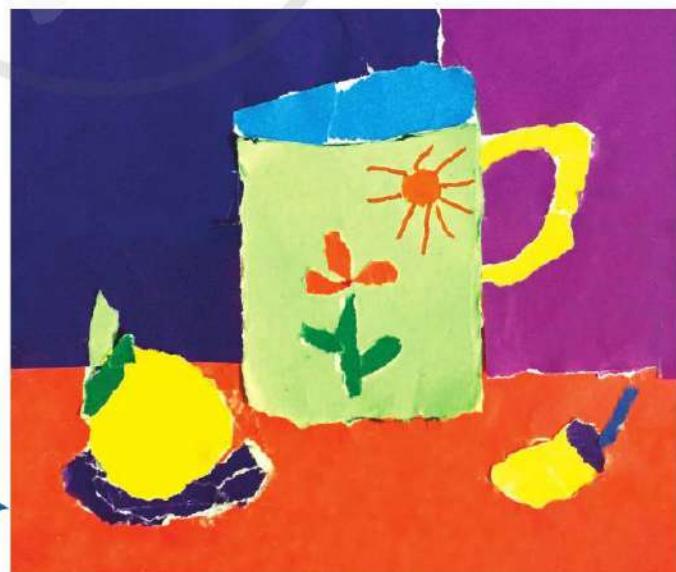
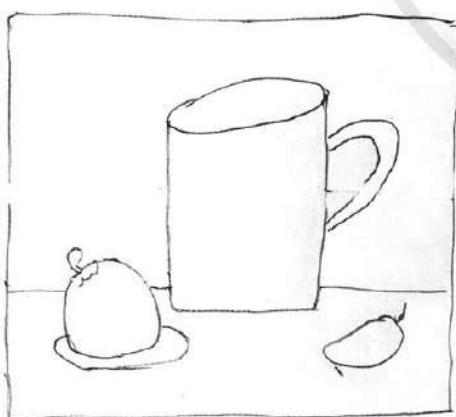
Em hãy sử dụng màu cơ bản, màu thứ cấp để sáng tạo sản phẩm tinh vật lọ hoa hoặc quả, đồ vật theo ý thích.

Một số cách thực hành:

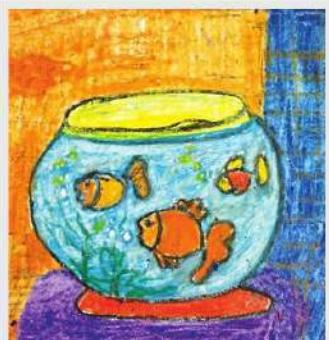
Sử dụng màu sáp, màu nước hoặc bút dạ

Sử dụng giấy màu

Một số sản phẩm tham khảo:

Bể cá
Tranh màu sáp của Minh Hoàng

Lọ hoa
Sản phẩm cắt dán giấy
của Thu Hiền, Hải Nam

Lọ hoa
Tranh màu goác của Minh Châu

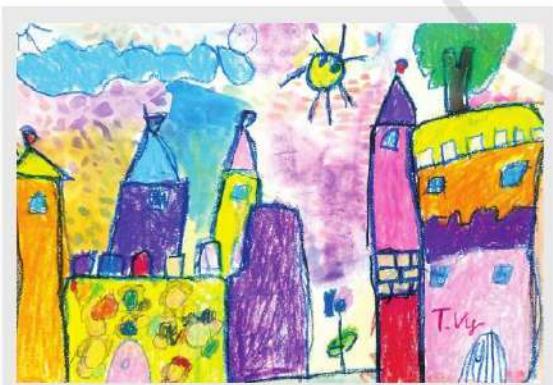
Cảm nhận, chia sẻ

- Tên sản phẩm của em là gì?
- Trong sản phẩm của em, màu thứ cấp, màu cơ bản được sử dụng ở chi tiết, hình ảnh nào?

Vận dụng

Em có thể sáng tạo thêm sản phẩm nào khác bằng các màu cơ bản, màu thứ cấp?

Lâu đài của bé
Tranh màu nước, màu sáp của Tường Vy

Gửi niềm tin, trao hạnh phúc
Tranh màu sáp của Đỗ Nguyễn Hải Nam

- Mỗi màu thứ cấp được tạo nên từ hai màu cơ bản.
- Có thể sử dụng màu thứ cấp và các màu khác để sáng tạo sản phẩm, tác phẩm mĩ thuật.

Bài 2

Sáng tạo với vật liệu có màu đậm, màu nhạt

Bài học này, em sẽ:

- Tạo được màu đậm, màu nhạt ở sản phẩm bằng vật liệu có sẵn.
- Trưng bày, chia sẻ được cảm nhận, ý tưởng sử dụng sản phẩm vào đời sống.

Chuẩn bị:

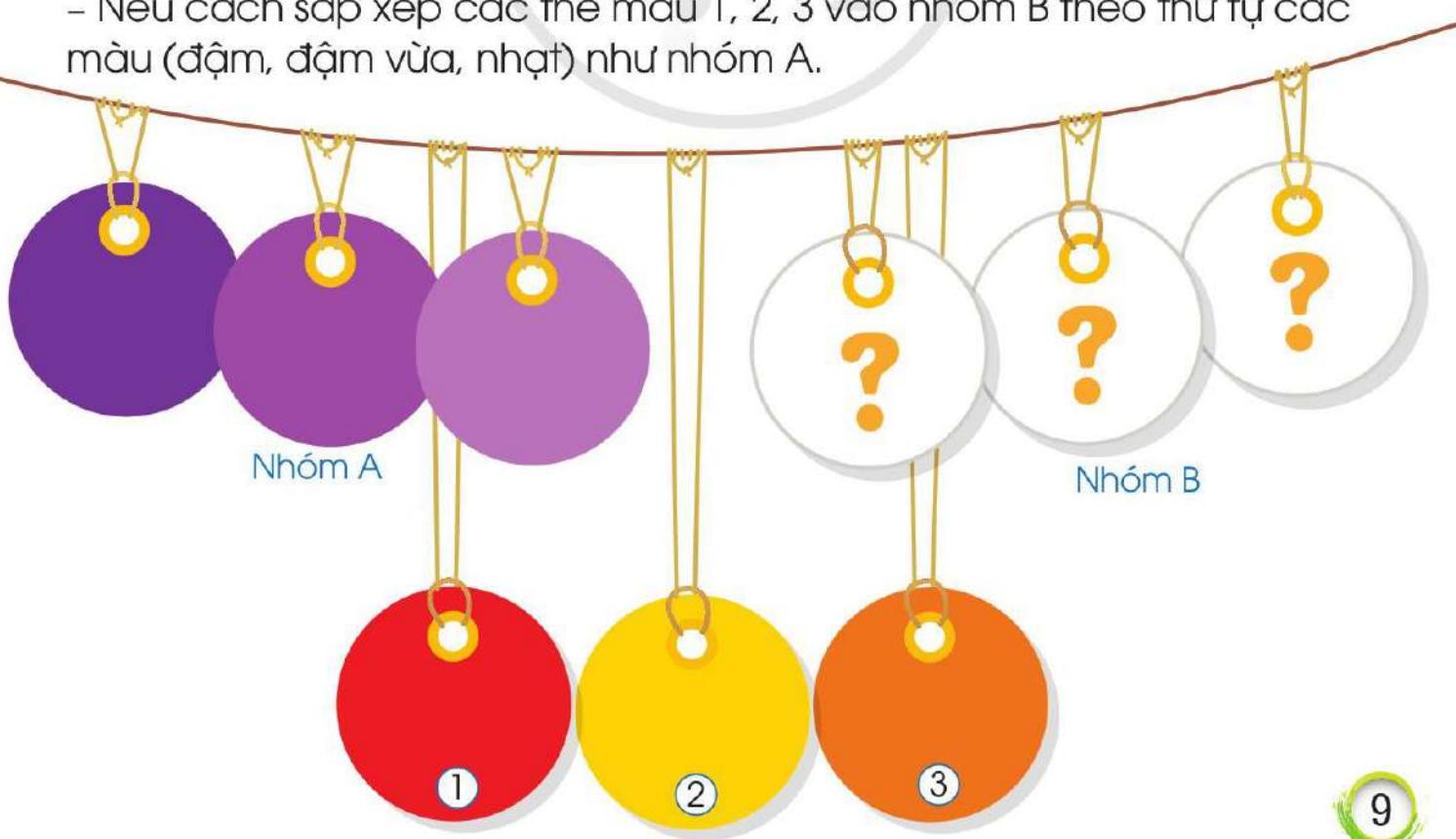

Quan sát, nhận biết

Trò chơi: *Tìm màu đậm, màu nhạt*

Em cùng bạn quan sát và:

- Chỉ ra thứ tự các màu (đậm, đậm vừa, nhạt) ở nhóm A.
- Nêu cách sắp xếp các thẻ màu 1, 2, 3 vào nhóm B theo thứ tự các màu (đậm, đậm vừa, nhạt) như nhóm A.

Em cùng bạn quan sát một số sản phẩm thủ công dưới đây và cho biết:

- Tên gọi của mỗi sản phẩm.
- Sản phẩm được tạo nên từ vật liệu nào?
- Màu đậm, màu nhạt trên mỗi sản phẩm.

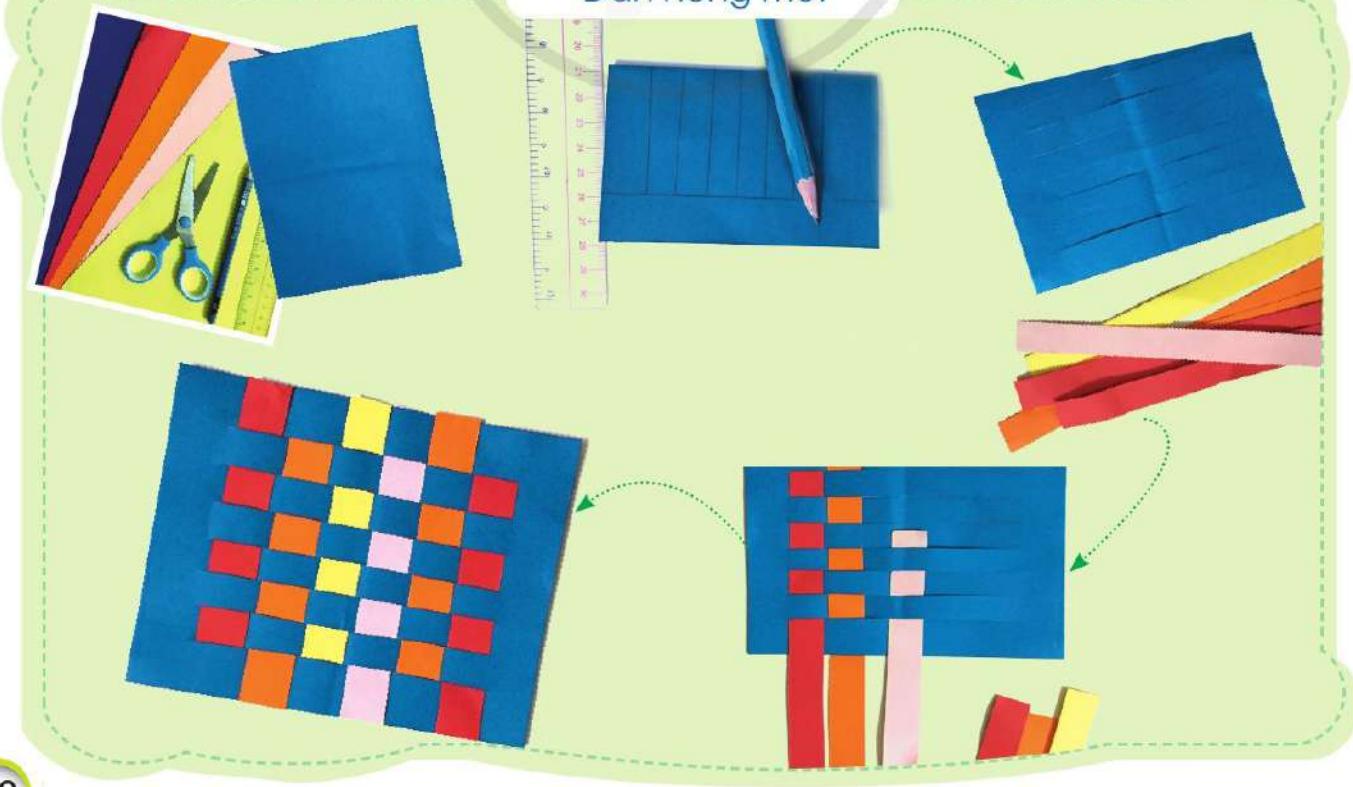
- Vật liệu thường có màu đậm, màu nhạt khác nhau.
- Có thể sử dụng vật liệu sẵn có để sáng tạo sản phẩm thủ công.

Thực hành, sáng tạo

Một số cách thực hành tạo sản phẩm có màu đậm, màu nhạt từ vật liệu sẵn có.

Đan nong mốt

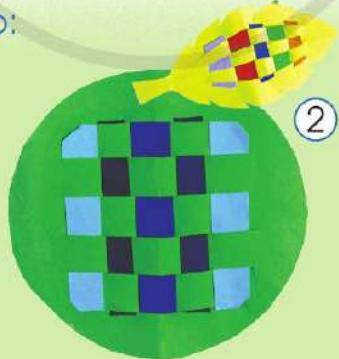

Tạo hình khung tranh, ảnh

Em hãy sử dụng giấy màu hoặc vật liệu có độ đậm, đậm vừa, nhạt để sáng tạo sản phẩm theo ý thích.

Một số sản phẩm tham khảo:

Sản phẩm đan nan của:

1. Thái Hoà

2. Duy Anh

3. Hồng Nhung

Sản phẩm cắt dán của:

4. Kim Huệ

Cảm nhận, chia sẻ

- Tên sản phẩm của em là gì?
- Màu đậm, màu nhạt được thể hiện ở chi tiết nào trên sản phẩm của em?
- Em cùng các bạn có thể trưng bày sản phẩm như thế nào?

Sản phẩm của học sinh Trường Tiểu học Ý La (Tuyên Quang)

Vận dụng

- Em sẽ sử dụng sản phẩm như thế nào?
- Em có thể tạo thêm sản phẩm nào khác?

(2)

(3)

(4)

(1)

Sản phẩm đan nan của:
1. Bích Phương
2. Quốc Việt

Sản phẩm đan nong đôi của:
3. Phương Dung

Sản phẩm
cắt dán của:
4. Hà Phương

- Có thể tạo màu đậm, màu nhạt ở sản phẩm bằng vật liệu sẵn có.

- Đan nan thủ công để sáng tạo sản phẩm là góp phần giữ gìn và phát triển nghề thủ công truyền thống.

Chủ đề 2

Hình ảnh nổi bật

Chúng mình cùng:

Nhận biết hình ảnh nổi bật trên sản phẩm, tác phẩm nghệ thuật và vận dụng trong thực hành, sáng tạo, chia sẻ cảm nhận.

Bài 3

Sự thú vị của hình ảnh nổi bật

Bài học này, em sẽ:

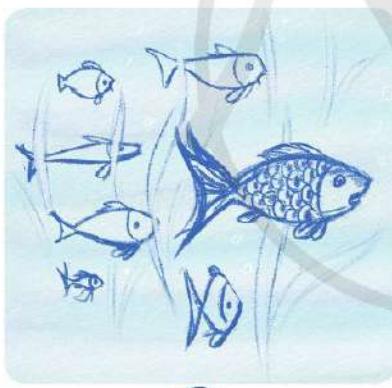
- Nhận biết được hình ảnh nổi bật trong sản phẩm, tác phẩm mỹ thuật.
- Biết đâu tạo được hình ảnh nổi bật trên sản phẩm và chia sẻ cảm nhận.

Chuẩn bị:

Quan sát, nhận biết

- Em hãy tìm hình ảnh khác biệt trong những hình dưới đây.

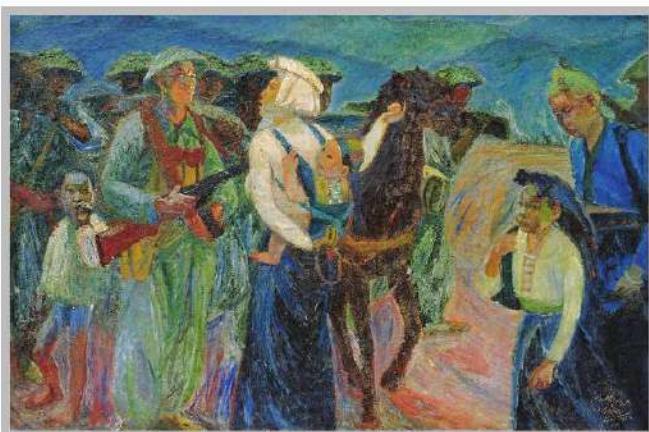

①

②

- Em hãy tìm hình ảnh nổi bật trong tác phẩm dưới đây.

Giặc đốt làng tôi (1954) – Tranh sơn dầu
của họa sĩ Nguyễn Sáng
Nguồn: Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam

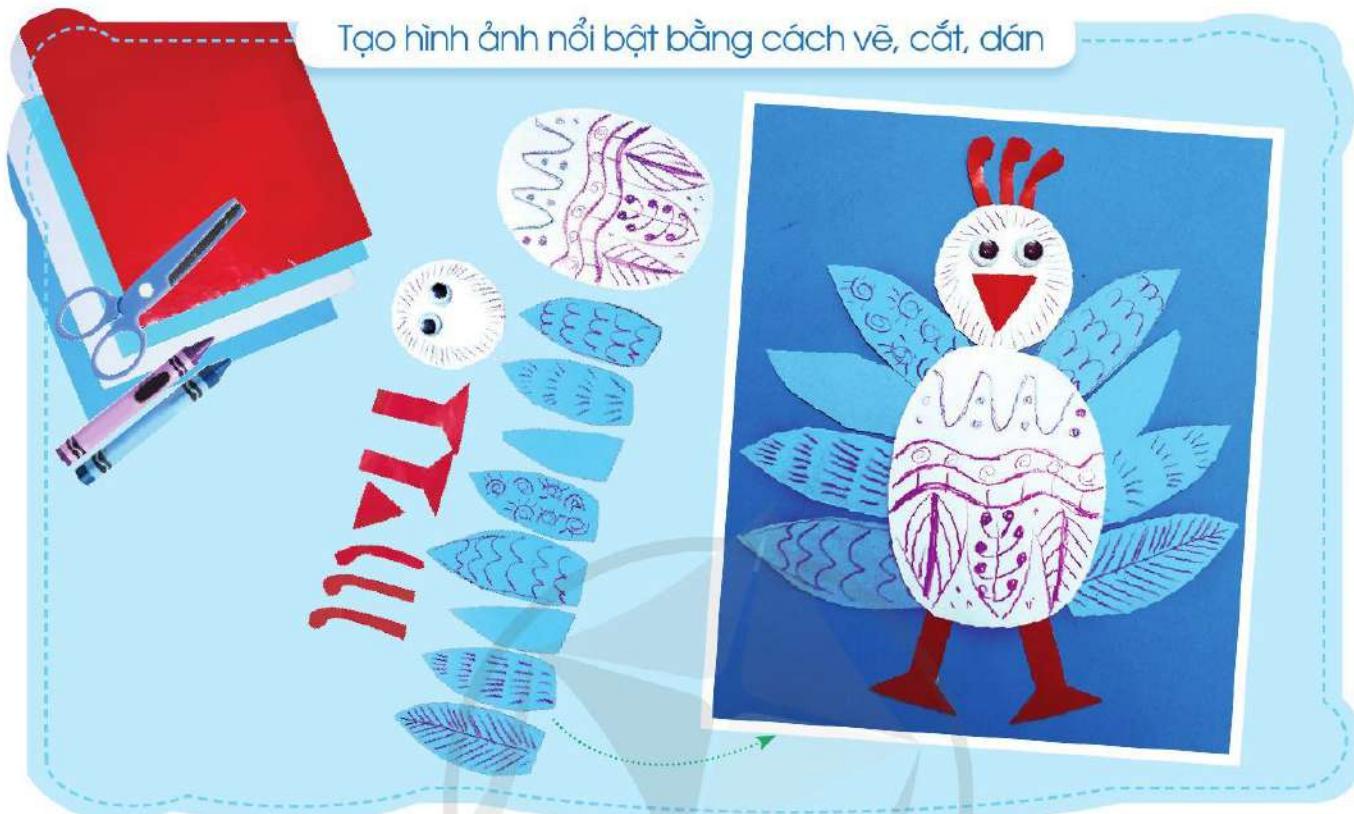
Hình ảnh nổi bật
hơn so với hình ảnh
xung quanh thường
là trọng tâm trong
sản phẩm, tác phẩm
mỹ thuật.

Thực hành, sáng tạo

Một số cách thực hành tạo hình ảnh nổi bật.

Tạo hình ảnh nổi bật bằng cách vẽ, cắt, dán

Tạo hình ảnh nổi bật bằng cách vẽ màu

Em hãy tham khảo những cách thực hành ở trên và sáng tạo sản phẩm có hình ảnh nổi bật.

Một số sản phẩm tham khảo:

Hoa loa kèn – Tranh xé dán của Gia Huy

Gia đình nhà mèo – Tranh màu sáp của Nguyễn Vũ

Cảm nhận, chia sẻ

Hình ảnh, màu sắc nào nổi bật nhất trong sản phẩm của em, của bạn?

Vận dụng

Em có thể sáng tạo thêm sản phẩm bằng cách nào khác?

Khu phố – Sản phẩm vẽ, cắt dán
của Hiếu Minh

Thuyền buồm – Sản phẩm nặn của Bùi Hoàng Long

Có thể sử dụng chấm, nét hoặc hình, màu theo ý thích để tạo hình ảnh nổi bật làm trọng tâm ở sản phẩm mĩ thuật.

Bài 4

Đồ vật trong gia đình

Bài học này, em sẽ:

- Tạo được hình đồ vật trong gia đình theo ý thích.
- Bước đầu sử dụng được hình ảnh nổi bật để trang trí trên sản phẩm và chia sẻ cảm nhận.

Chuẩn bị:

Quan sát, nhận biết

- Những hình ảnh nào được trang trí trên các đồ vật?
- Trong mỗi đồ vật, em thấy hình ảnh nào nổi bật nhất?
- Hãy giới thiệu với bạn bè về đồ vật trong gia đình mình mà em thích.

①

②

③

Trang trí các hình ảnh nổi bật có thể làm cho đồ vật đẹp hơn.

Thực hành, sáng tạo

Một số cách thực hành tạo và trang trí sản phẩm yêu thích.

Tạo hình đèn lồng và trang trí

Tạo hình chiếc cốc và trang trí

Em hãy tham khảo những cách thực hành ở trên và sáng tạo sản phẩm mĩ thuật theo ý thích.

Một số sản phẩm tham khảo:

Quạt giấy

Sản phẩm cắt dán
của Phương Linh

Mũ sinh nhật

Sản phẩm cắt dán
của Thanh Huyền

Cảm nhận, chia sẻ

- Em sáng tạo được hình đồ vật nào trong gia đình?
- Em dùng hình ảnh nào để trang trí sản phẩm của mình?

Vận dụng

Em có thể sáng tạo thêm sản phẩm, trang trí cho đồ vật sẵn có.

Quạt – Sản phẩm cắt dán
của Bùi Thu Trang

Quà tặng mẹ – Sản phẩm trang trí
của Lý Tống Gia Huy

- **Có thể tạo hình đồ vật bằng nhiều cách khác nhau.**
- **Có thể dùng hình ảnh, màu sắc nổi bật để trang trí, làm cho sản phẩm thêm đẹp hơn.**

Chủ đề 3

Tạo dáng người động

Chúng mình cùng:

*Tìm hiểu cách tạo hình động
cho dáng người và vận dụng
trong thực hành, sáng tạo,
chia sẻ cảm nhận.*

Bài 5

Hình dáng cơ thể em

Bài học này, em sẽ:

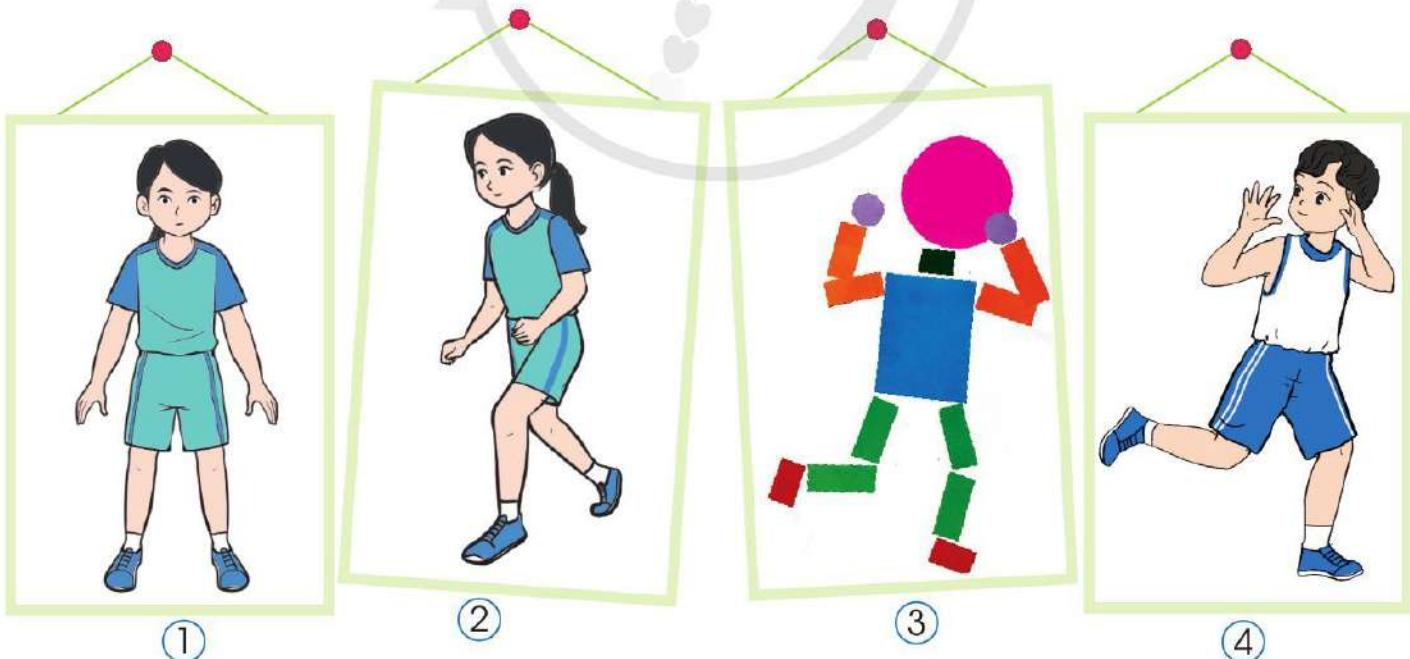
- Nhận biết được hình dáng của cơ thể người và liên hệ với một số hình cơ bản.
- Bước đầu tạo được dáng người động và chia sẻ cảm nhận về sản phẩm của mình, của bạn.

Chuẩn bị:

Quan sát, nhận biết

- Em chỉ ra sự khác nhau về tư thế dáng người ở hình 1 và hình 2.
- Em quan sát hình 3 và chỉ ra hình cơ bản tương ứng với mỗi bộ phận trên cơ thể người ở hình 4.

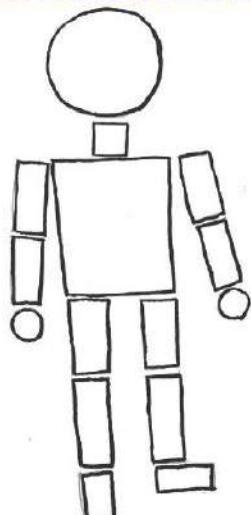
Hình dáng cơ thể người có thể được thể hiện bằng các hình cơ bản.

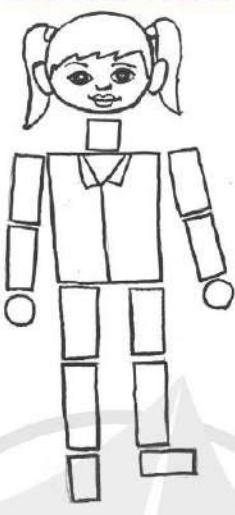
Thực hành, sáng tạo

Chúng mình có thể tạo dáng người như thế nào?

Tạo dáng người đứng yên từ các hình cơ bản

①

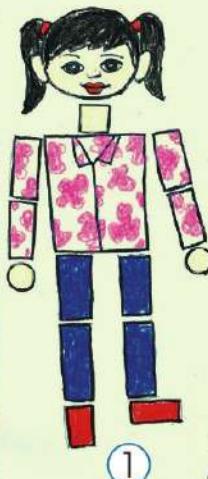

②

③

Tạo dáng người ở tư thế động

①

②

③

④

Em hãy vẽ, cắt, dán tạo hình dáng người ở tư thế động theo ý thích.

Một số sản phẩm tham khảo:

Ca sĩ – Tranh vẽ, cắt, dán
của Hồng Duyên

Cầu thủ – Tranh vẽ, cắt, dán
của Phạm Đình Hải Nam

Cảm nhận, chia sẻ

- Em tạo dáng người bằng cách nào?
- Em tạo dáng người đang tham gia hoạt động nào?

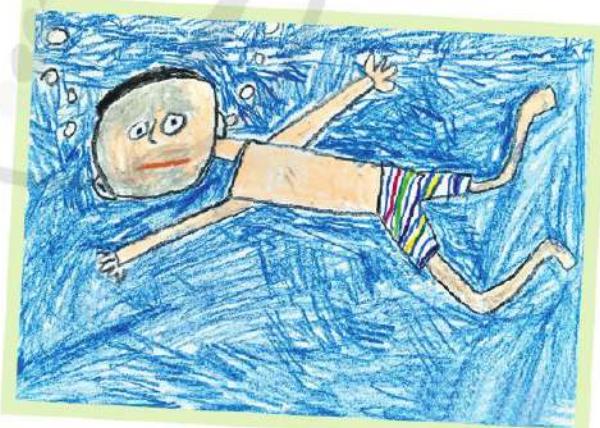

Vận dụng

Em có thể tạo thêm nhiều sản phẩm mĩ thuật về dáng người ở tư thế động theo ý thích.

Bạn của chúng mình
Tranh màu sáp, màu dạ của Phương Lan

Đi bơi – Tranh màu sáp của Đinh Lương

*Trong sáng tạo sản phẩm
mĩ thuật, có thể tạo các
tư thế động khác nhau cho
dáng người.*

Bài 6

Trò chơi thú vị

Bài học này, em sẽ:

- *Bước đầu tạo được hình động của dáng người trong tranh trò chơi thú vị.*
- *Trứng bày, chia sẻ được cảm nhận về tranh trò chơi của mình, của bạn.*

Chuẩn bị:

Quan sát, nhận biết

Em hãy kể tên một số trò chơi dưới đây:

① Vui chơi
Tranh màu goác của Lý Đức Đoàn

② Tranh dân gian Đông Hồ
Nguồn: Phạm Đình Bình

③ Trò chơi em thích - Tranh màu goác của họa sĩ Phạm Đình Bình

④

Hình dáng người trong tranh vẽ các trò chơi thường ở tư thế động.

Thực hành, sáng tạo

Các bước vẽ tranh trò chơi nhảy lò cò

Em hãy sáng tạo sản phẩm mĩ thuật về trò chơi em yêu thích.

Một số sản phẩm tham khảo:

Chơi cầu lông – Tranh màu sáp
của Phạm Đình Hải Nam

Thả diều trên đê – Tranh màu sáp
của Trịnh Đình Hoà

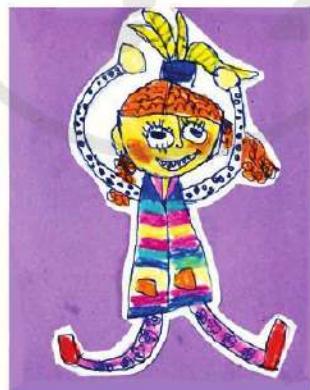
Cảm nhận, chia sẻ

- Tranh của em vẽ trò chơi nào?
- Nhân vật trong tranh của em đang thực hiện những động tác nào?

Vận dụng

Em có thể tạo những dáng người khác nhau trong một trò chơi.

Đá cầu – Tranh vẽ, cắt, dán của Trịnh Đình Hoà

- Có thể sáng tạo sản phẩm mĩ thuật về trò chơi thú vị với những dáng người khác nhau.*
  - Chơi những trò chơi phù hợp sẽ giúp em giải trí và rèn luyện sức khoẻ.*

Chủ đề 4

Sự kiện vui vẻ

Chúng mình cùng:

Vận dụng những điều
đã biết để sáng tạo sản phẩm
về sự kiện vui vẻ và chia sẻ
cảm nhận.

Bài 7

Thiệp chúc mừng

Bài học này, em sẽ:

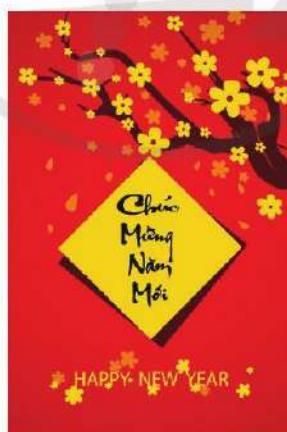
- Sáng tạo được tấm thiệp chúc mừng có hình ảnh nổi bật làm trọng tâm ở sản phẩm.
- Trưng bày, giới thiệu, chia sẻ được cảm nhận về sản phẩm của mình, của bạn.

Chuẩn bị:

Quan sát, nhận biết

- Em thấy ấn tượng nhất với hình ảnh nào trên mỗi tấm thiệp?
- Những tấm thiệp dưới đây thường dùng vào dịp nào?

- Thiệp chúc mừng thường được sử dụng trong các ngày lễ, tết, sinh nhật,...
- Thiệp chúc mừng có nhiều hình dạng và cách trang trí khác nhau.

Thực hành, sáng tạo

Chúng mình có thể sáng tạo tấm thiệp bằng cách nào?

Em hoặc nhóm em hãy sáng tạo tấm thiệp bằng cách: vẽ hoặc in, cắt, xé, dán,... theo ý thích.

Một số sản phẩm tham khảo:

Sản phẩm vẽ của Trịnh Bảo Nhi

Sản phẩm cắt, dán
của Trọng Nguyên

Sản phẩm đan nong mốt,
cắt, dán của Trọng Khôi

Cảm nhận, chia sẻ

Em hoặc nhóm em:

- Làm thiệp chúc mừng bằng cách nào?
- Thiệp chúc mừng có hình ảnh nào nổi bật nhất?
- Sử dụng thiệp chúc mừng vào dịp nào, tặng cho ai?

Vận dụng

Chúng mình có thể làm thiệp chúc mừng bằng cách nào khác?

①

Sản phẩm cắt dán của:

1. Ngọc Trâm
2. Thành Nam

*Có thể sử dụng màu sắc rực rỡ và
hình ảnh trọng tâm để trang trí cho
tấm thiệp chúc mừng sinh động hơn.*

②

Bài 8

Ngày hội ở trường em

Bài học này, em sẽ:

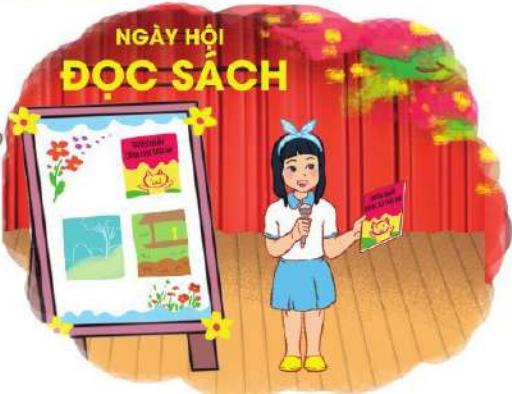
- Sáng tạo sản phẩm mĩ thuật về ngày hội ở trường em.
- Trưng bày, giới thiệu, chia sẻ được cảm nhận về sản phẩm của mình, của bạn.

Chuẩn bị:

Quan sát, nhận biết

- Em hãy quan sát và cho biết các bạn đang nói về hoạt động nào trong năm học?
- Em hãy kể thêm các hoạt động khác ở trường mà em biết.

Theo em, mỗi dáng người dưới đây biểu đạt hành động gì và thường thấy trong hoạt động nào?

Nhiều hoạt động thú vị được tổ chức
trong năm học ở trường.

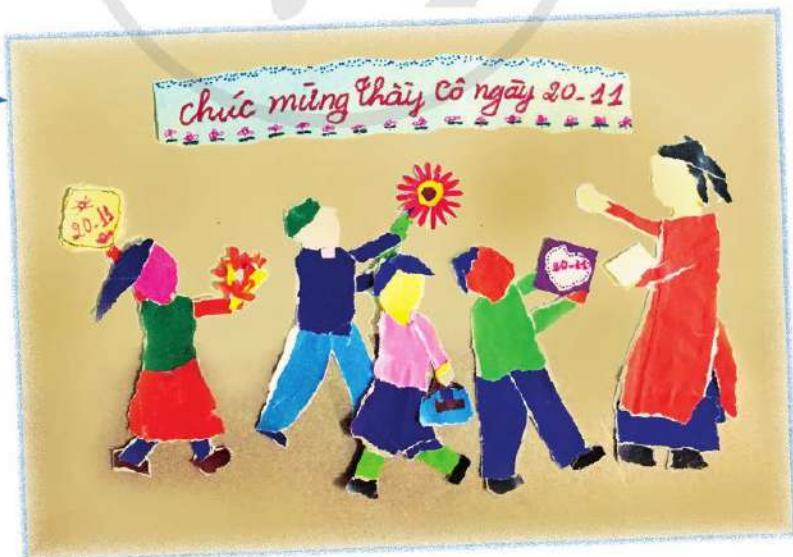
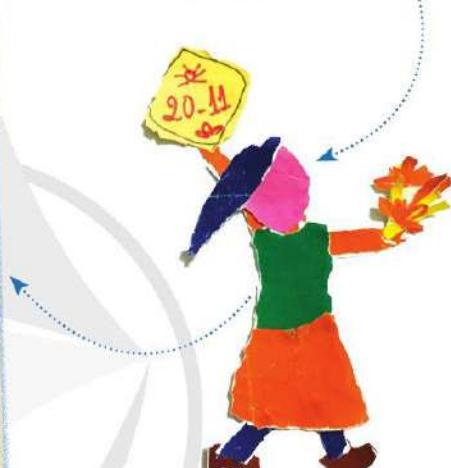
Thực hành, sáng tạo

Chúng mình có thể tạo sản phẩm cá nhân hoặc sản phẩm nhóm về ngày hội ở trường bằng cách nào?

Vẽ tranh chào mừng ngày 8-3

Cắt, xé, dán tranh chào mừng ngày 20-11

Em hoặc nhóm em hãy sáng tạo sản phẩm mĩ thuật về ngày hội ở trường em bằng cách vẽ hoặc cắt, xé, dán, nặn theo ý thích.

Một số sản phẩm tham khảo:

Chúc mừng ngày 8-3
Sản phẩm nặn của Lù Văn Tâm,
Hải Minh, Đức Huy, Mạnh Hùng

Ngày hội đến trường
Sản phẩm màu sáp, màu dạ của Tiến Việt

Vui Trung thu ở trường em
Tranh màu sáp của Mạnh Kiên

Cảm nhận, chia sẻ

- Sản phẩm của em hoặc nhóm em thể hiện hoạt động nào?
- Sản phẩm của em thể hiện cảm xúc hay diễn tả hoạt động gì?

Vận dụng

- Em có thể tạo thêm sản phẩm về hoạt động gì?
- Em có ý tưởng sử dụng sản phẩm để trang trí ở đâu?

- *Thể hiện những dáng người hoạt động khác nhau sẽ làm tăng thêm sự hấp dẫn, thú vị cho sản phẩm.*
- *Sáng tạo sản phẩm mĩ thuật là một trong những hoạt động ý nghĩa vào các dịp lễ, Tết truyền thống.*

Bài 9

Cùng nhau ôn tập học kì 1

Bài học này, em sẽ:

- Giới thiệu được: màu thứ cấp; vật liệu có màu đậm, màu nhạt; hình ảnh nổi bật; hình dáng người động ở sản phẩm mĩ thuật.
- Chia sẻ được cảm nhận về sản phẩm và bài học yêu thích trong học kì 1.

Chuẩn bị:

Quan sát, nhận biết

Em hãy quan sát các hình ảnh dưới đây và giới thiệu những điều em đã được học ở học kì 1.

Thực hành, sáng tạo

- Chúng mình cùng quan sát các sản phẩm dưới đây và giới thiệu:
  - + Màu thứ cấp và cách pha trộn tạo màu thứ cấp từ các cặp màu cơ bản;
  - + Vật liệu có màu đậm, màu nhạt;
  - + Hình dáng người ở tư thế động.

- Em hãy xem lại các sản phẩm đã sáng tạo trong học kì 1 và chọn sản phẩm mình yêu thích nhất để trưng bày, giới thiệu, chia sẻ cảm nhận.

Cảm nhận, chia sẻ

Trong học kì 1, em hoặc nhóm em thích chủ đề hoặc bài học nào nhất? Vì sao?

Vận dụng

Em có thể vận dụng các nội dung vừa ôn tập để sáng tạo sản phẩm theo ý thích về đề tài cuộc sống quanh em bằng cách vẽ, in, cắt, xé, dán hoặc nặn.

- Học kì 1: Chúng mình đã được biết: các màu thứ cấp; sử dụng màu đậm, màu nhạt từ vật liệu sẵn có trong thực hành, sáng tạo; sử dụng chấm, nét hoặc hình, màu để tạo hình ảnh nổi bật, làm trọng tâm trên sản phẩm; có thể biểu đạt hình dáng người động ở sản phẩm mĩ thuật.

- Trong những bài học tiếp theo, chúng mình sẽ tìm hiểu hình, khối tương phản; làm quen với tạo sản phẩm có sự mềm mịn hoặc thô ráp và cùng sáng tạo sản phẩm bằng hình thức vẽ, in, nặn.

Chủ đề 5

Sự kết hợp của các hình, khối khác nhau

Chúng mình cùng:
*Nhận biết hình, khối
tương phản và vận dụng
trong thực hành, sáng tạo,
chia sẻ cảm nhận.*

Làm quen với hình tương phản

Bài học này, em sẽ:

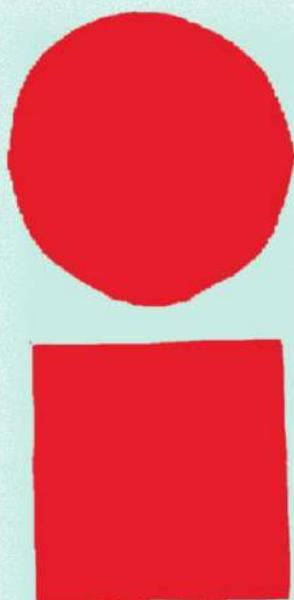
- Nhận biết, kết hợp được một số hình tương phản để tạo sản phẩm theo ý thích.
- Trưng bày, chia sẻ được cảm nhận về sản phẩm của mình, của bạn.

Chuẩn bị:

Quan sát, nhận biết

Em hãy quan sát những cặp hình dưới đây và chỉ ra sự khác nhau ở mỗi cặp hình.

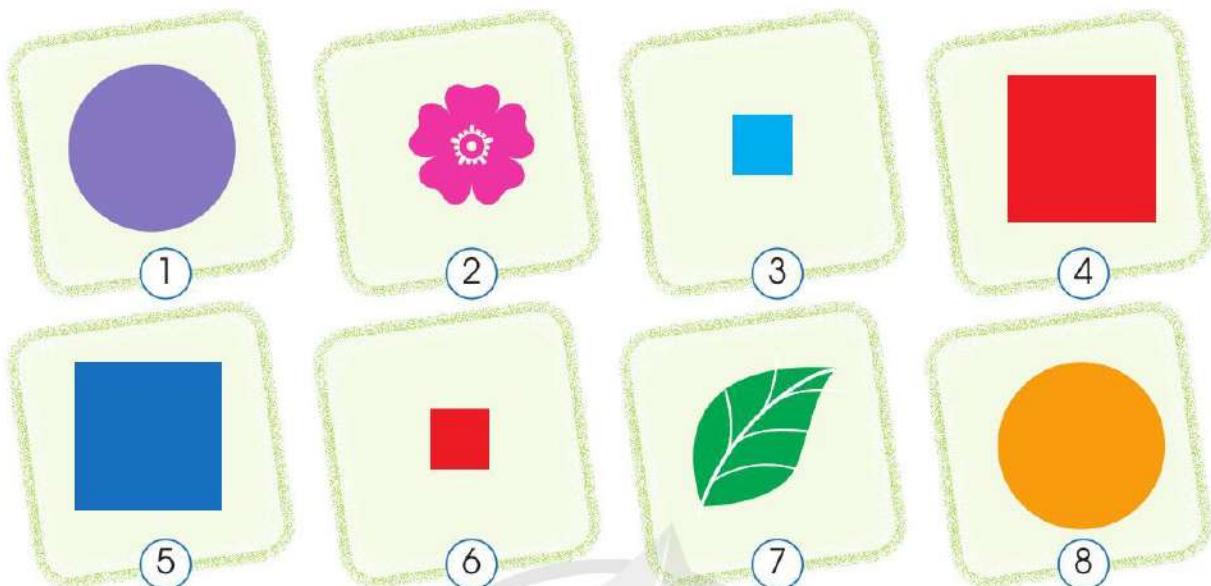
②

Tương phản kích thước

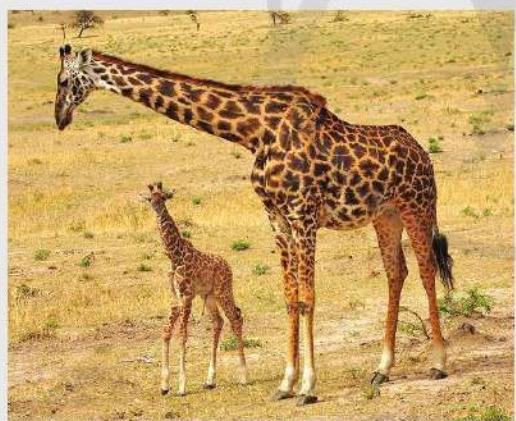
Tương phản hình dạng

Sự khác nhau về hình dạng, kích thước là một trong những biểu hiện của sự tương phản.

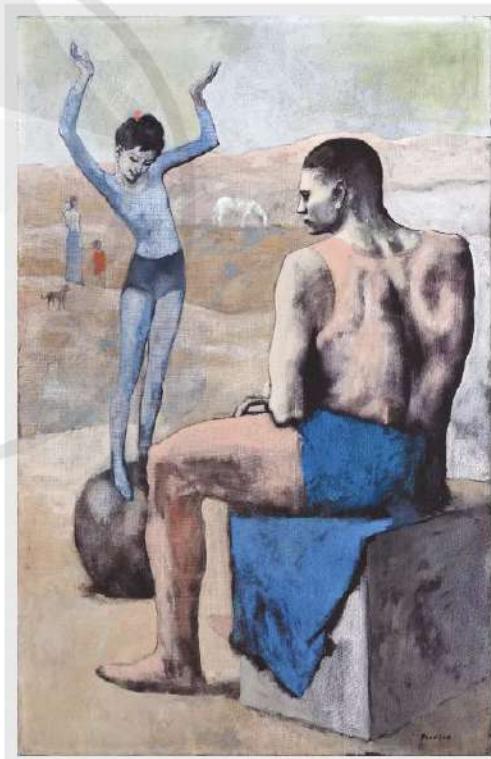
Em quan sát và chỉ ra các cặp hình tương phản (về hình dạng, kích thước) có trong hình dưới đây.

Em chỉ ra những cặp hình tương phản có trong mỗi sản phẩm, bức tranh dưới đây.

① Nguồn: do.stemup.app

② **Cô gái trên quả cầu** (1905)
Tranh sơn dầu của họa sĩ Pi-cát-xô
Nguồn: Bảo tàng Pushkin

③

Nguồn: Du lịch Tây Bắc

Hình tương phản xuất hiện nhiều trong cuộc sống, trong sản phẩm, tác phẩm mĩ thuật.

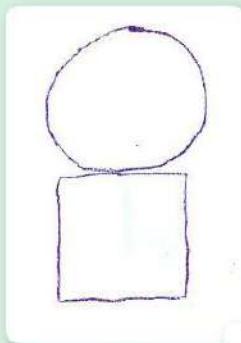
Thực hành, sáng tạo

Một số cách tạo sản phẩm có hình tương phản.

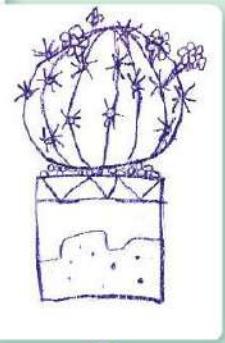
Tạo sản phẩm **Đàn cá** (tương phản về kích thước)

Tạo hình và trang trí **Chậu cây xương rồng**
(tương phản về hình dạng)

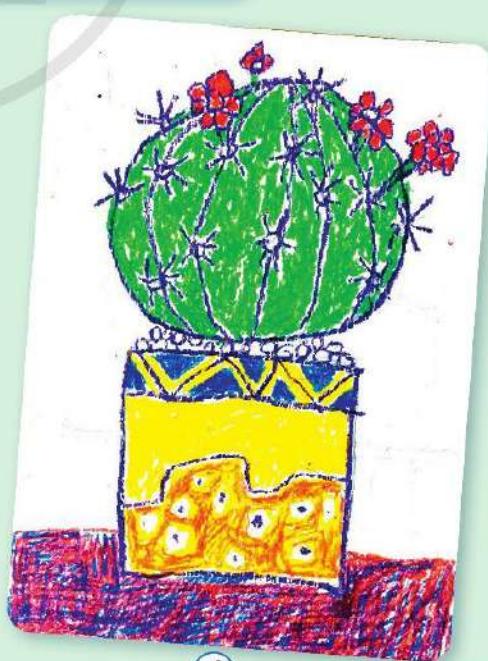
①

②

③

④

Em hãy sáng tạo sản phẩm mĩ thuật có hình tương phản theo ý thích.

Một số hình ảnh tham khảo:

Trang trí khăn
Tranh màu sáp của Bảo Trần

Đàn gà – Tranh màu sáp của Nguyễn Thanh Hải

Cảm nhận, chia sẻ

- Em đặt tên sản phẩm mĩ thuật của mình là gì?
- Những hình tương phản nào có trong sản phẩm mĩ thuật của em?

Vận dụng

Có thể xé, cắt, dán các hình tương phản để tạo nên sản phẩm mĩ thuật.

Tranh vẽ, cắt, dán của:
1. Phạm Đình Hải Nam
2. Nguyễn Thanh Ngân

②

- *Hình khác nhau về hình dạng, kích thước,... thường gọi là hình tương phản.*
- *Có nhiều cách sắp xếp hình tương phản để tạo nên sản phẩm mĩ thuật theo ý thích.*

Bài 11

Bạn rô-bốt của em

Bài học này, em sẽ:

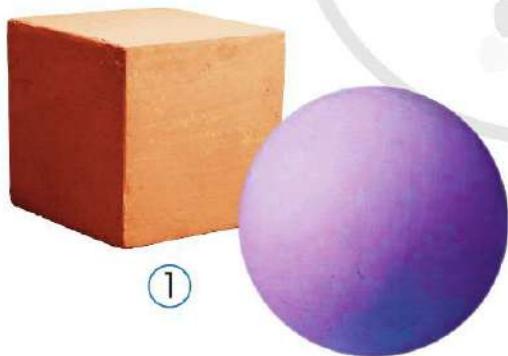
- Nhận biết được một số khối tương phản và vận dụng để tạo sản phẩm rô-bốt theo ý thích.
- Trưng bày, chia sẻ được cảm nhận về sản phẩm rô-bốt.

Chuẩn bị:

Quan sát, nhận biết

- Em quan sát một số khối cơ bản dưới đây, chỉ ra sự khác nhau giữa các khối.

③
Chân dung Đa-nây (1918)
Tác phẩm của nhà điêu khắc Bờ-ran-cu-si
Nguồn: Pinterest.com

- Em chỉ ra mỗi bộ phận của hình ảnh rô-bốt ở bên giống khối nào? Nêu sự tương phản của các khối đó.

- Có nhiều khối tương phản khác nhau.
- Có thể sử dụng khối tương phản để tạo sản phẩm rô-bốt.

Nguồn: Pinterest.com

Thực hành, sáng tạo

Một số cách tạo sản phẩm rô-bốt.

Tạo hình rô-bốt từ vật liệu tái chế dạng khối

Tạo hình rô-bốt bằng đất nặn

Em hãy tạo hình rô-bốt bằng vật liệu theo ý thích.

Một số sản phẩm tham khảo:

Sản phẩm tạo hình của Phạm Đình Hải Nam:

1. Bạn của em
2. Bạn Rô-bốt

Cảm nhận, chia sẻ

- Hãy giới thiệu những khối tương phản trên sản phẩm rô-bốt của em.
- Em có ý tưởng sử dụng bạn rô-bốt của em để làm gì?

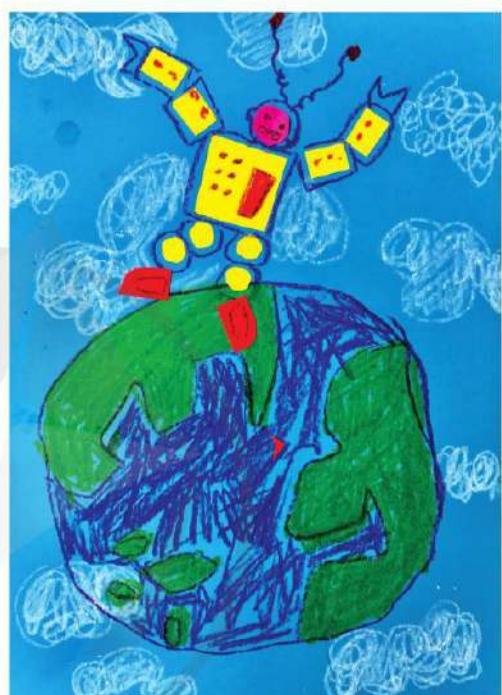

Vận dụng

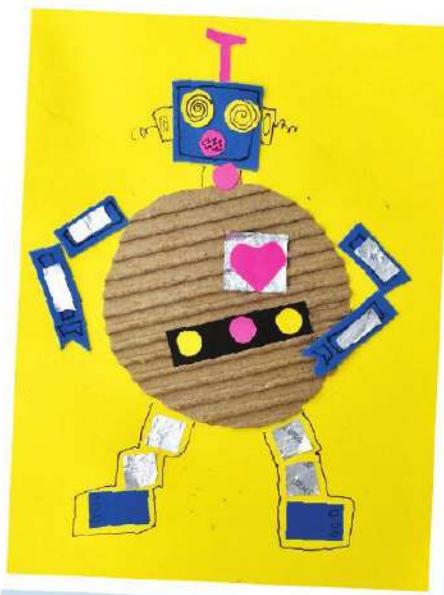
Em có thể vẽ, cắt, xé, dán thêm bạn rô-bốt khác theo ý thích.

Bạn nhỏ – Sản phẩm vẽ
của Phạm Đình Hải Nam

Người ngoài hành tinh
Sản phẩm vẽ, cắt, dán của
Hùng Cường

Người bạn – Sản phẩm vẽ,
cắt, dán của Hà Phong

*– Có nhiều vật liệu và
nhiều cách kết hợp khối
tương phản để tạo nên
sản phẩm rô-bốt theo
ý thích.*

*– Rô-bốt hỗ trợ con người
trong nhiều công việc,
lĩnh vực khác nhau của
đời sống.*

Chủ đề 6

Những bề mặt khác nhau của vật liệu

Chúng mình cùng:

*Nhận biết sự mềm mịn hoặc khô ráp
trên vật liệu; và vận dụng
vào thực hành, sáng tạo
và chia sẻ cảm nhận.*

Tạo sản phẩm có bề mặt mềm mịn hoặc thô ráp

Bài học này, em sẽ:

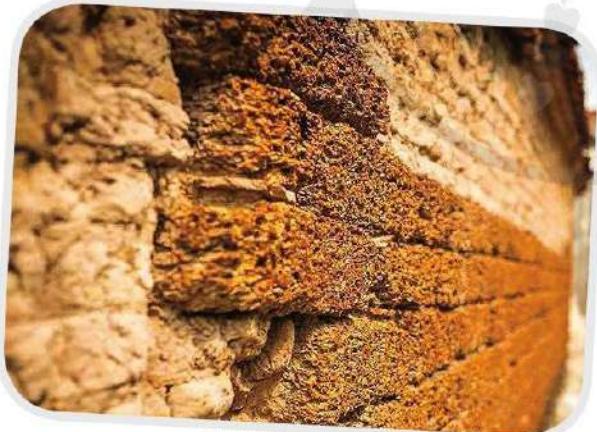
- **Bước đầu làm quen, phân biệt được vật liệu có bề mặt mềm mịn hoặc thô ráp.**
- **Lựa chọn được vật liệu có bề mặt mềm mịn hoặc thô ráp để thực hành, sáng tạo và chia sẻ cảm nhận.**

Chuẩn bị:

Quan sát, nhận biết

Chỉ ra những vật mềm mịn hoặc thô ráp trong hình dưới đây.

① Tường đá ong

② Gấu bông

③ Vải đay

Có thể tìm thấy nhiều vật liệu có bề mặt khác nhau trong tự nhiên, trong cuộc sống.

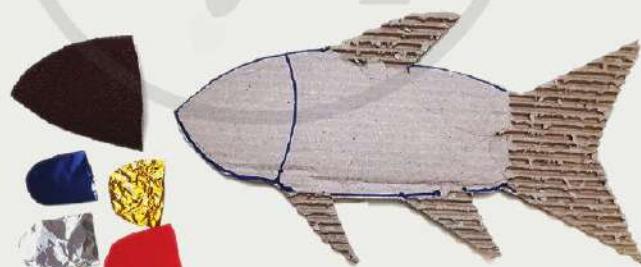
Thực hành, sáng tạo

Một số cách thực hành tạo sản phẩm có bề mặt mềm mịn hoặc thô ráp.

Tạo sản phẩm từ vật liệu có bề mặt mềm mịn

Tạo sản phẩm từ vật liệu có bề mặt thô ráp

Em hãy sáng tạo sản phẩm có bề mặt mềm mịn hoặc thô ráp.

Một số sản phẩm tham khảo:

Con nhím – Sản phẩm của Bạch Dương

Gà con – Sản phẩm của Đặng Văn Minh

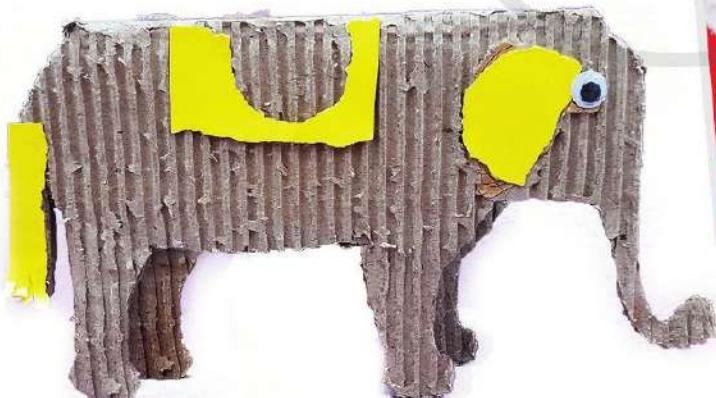
Cảm nhận, chia sẻ

- Em dùng vật liệu có bề mặt mềm mịn hay thô ráp để tạo sản phẩm của mình?
- Em tạo sản phẩm bằng cách nào?

Vận dụng

Em có thể tạo thêm sản phẩm có bề mặt mềm mịn hoặc thô ráp bằng cách nào khác?

Con voi – Sản phẩm cắt, xé dán của Võ Việt Tùng

Máy bay – Sản phẩm cắt dán
của Trần Văn Thành

**Sản phẩm mỹ thuật có thể được sáng tạo bằng
những vật liệu có bề mặt mềm mịn hoặc thô ráp.**

Bài 13

Tạo hình trái cây từ đất nặn

Bài học này, em sẽ:

- **Bước đầu tạo được sản phẩm có bề mặt mềm mịn hoặc thô ráp từ đất nặn.**
- **Chia sẻ được cảm nhận về sản phẩm của mình, của bạn.**

Chuẩn bị:

Quan sát, nhận biết

Có những cách nào để tạo bề mặt mềm mịn hoặc thô ráp từ đất nặn?

⑥

①

②

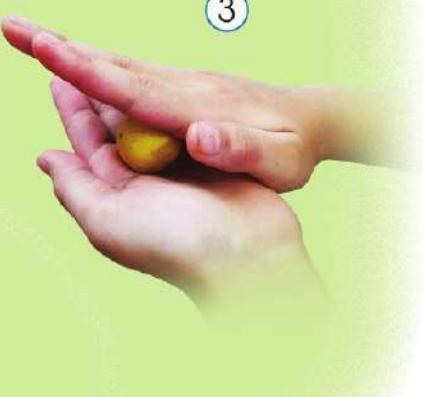
⑤

④

③

Có nhiều cách để
tạo bề mặt mềm
mịn hoặc thô ráp
từ đất nặn.

Thực hành, sáng tạo

Một số cách sáng tạo sản phẩm có bề mặt khác nhau.

Tạo hình trái cây có bề mặt mềm mịn

Tạo hình trái cây có bề mặt thô ráp

①

②

③

④

Em hãy tạo sản phẩm có bề mặt mềm mịn hoặc thô ráp theo ý thích từ đất nặn.

Một số sản phẩm tham khảo:

Quả – Sản phẩm nặn của Bùi Thu Thuỷ

Hoa đỏ – Sản phẩm nặn của Trần Ngọc Anh

Cảm nhận, chia sẻ

- Em tạo sản phẩm bằng cách nào?
- Em tạo bề mặt mềm mịn hay thô ráp trên sản phẩm của mình?
- Em hãy chia sẻ cảm nhận về sản phẩm của mình và của bạn.

Vận dụng

Em có thể sáng tạo thêm sản phẩm theo ý thích.

Sản phẩm nặn của:

1. Hồng Nhung
2. Hoàng Vũ
3. Thuỳ Dung

(2)

(3)

*Từ chất liệu đất nặn có thể tạo sản phẩm
có bề mặt mềm mịn hoặc thô ráp.*

Chủ đề 7

CÙNG VẼ, IN, NẶN

Chúng mình cùng:

*Nhận ra sự khác nhau giữa vẽ,
in, nặn trong thực hành, sáng tạo
và chia sẻ cảm nhận.*

Gia đình thân yêu

Bài học này, em sẽ:

- Tạo được sản phẩm mỹ thuật về đề tài gia đình.
- Trưng bày, chia sẻ được cảm nhận về sản phẩm của mình, của bạn.

Chuẩn bị:

Quan sát, nhận biết

Kể tên hoạt động trong mỗi hình ảnh dưới đây:

① Gia đình thuyền chài (khoảng 1938 – 1940)

Tranh lụa của họa sĩ Lương Xuân Nhì

Nguồn: Tranh lụa Việt Nam (1997), NXB Mỹ thuật

② Khâu áo cho con (1955) – Tranh kí họa

của họa sĩ Trần Văn Cẩn

Nguồn: Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam

③ Tranh minh họa của họa sĩ Minh Anh (2021)

Nguồn: Minh Anh

Hãy giới thiệu với bạn về các thành viên của gia đình em và một số hoạt động em yêu thích.

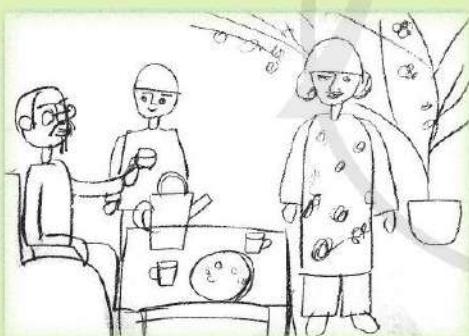
Thực hành, sáng tạo

Một số cách vẽ tranh đề tài gia đình.

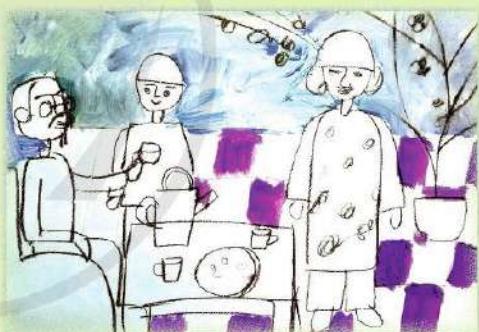
Vẽ tranh bằng màu sáp

Vẽ tranh bằng màu goáy

①

②

③

④

Em hãy sáng tạo sản phẩm mĩ thuật về gia đình của mình.

Một số sản phẩm tham khảo:

Bữa ăn tối – Tranh màu sáp
của Đỗ Ngọc Mai

Cuối tuần – Tranh màu goác
của Đào Quỳnh Phương

Cảm nhận, chia sẻ

- Em hoặc nhóm em sáng tạo sản phẩm bằng cách nào?
- Em thích nhất hình ảnh, chi tiết nào trong sản phẩm?

Vận dụng

Em hoặc nhóm em có thể sáng tạo thêm sản phẩm theo ý thích.

Sản phẩm nhóm 2, lớp 3C5, Trường Tiểu học Phan Thiết (Tuyên Quang)

Có thể sáng tạo sản phẩm bằng nhiều chất liệu khác nhau.

Những khuôn in thú vị

Bài học này, em sẽ:

- Tạo được khuôn in theo ý thích.
- Sáng tạo được sản phẩm tranh in bằng một số cách in đơn giản và chia sẻ cảm nhận.

Chuẩn bị:

Quan sát, nhận biết

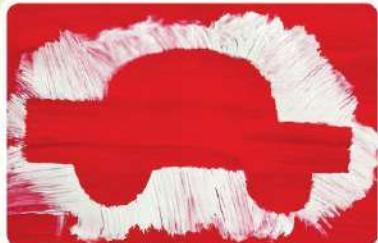
Em hãy tìm sản phẩm in tương ứng với khuôn in ở những hình ảnh dưới đây:

Sản phẩm in

(a)

(b)

(c)

Khuôn in

①

②

③

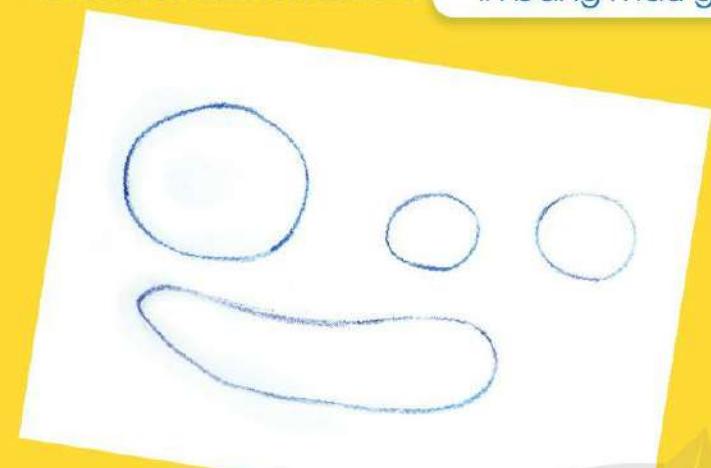
Có thể sử dụng giấy để tạo khuôn in.

Thực hành, sáng tạo

Một số cách thực hành sáng tạo tranh in.

In bằng màu goáy

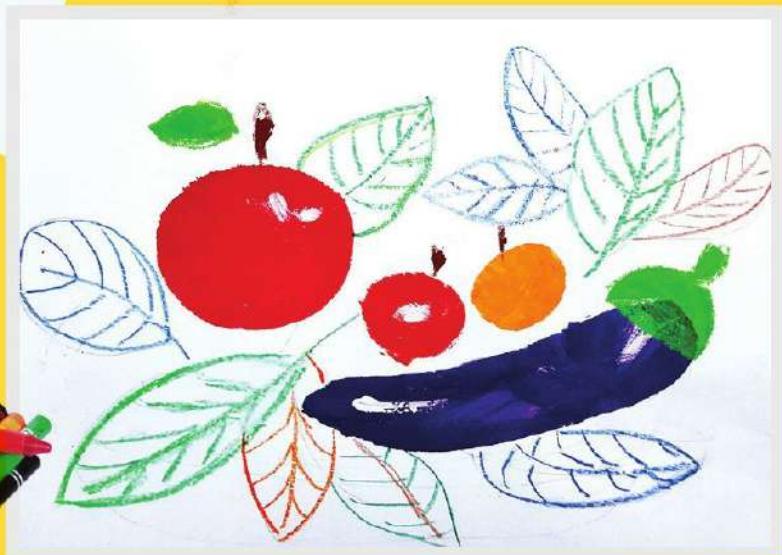
1

2

3

4

In bằng màu sáp

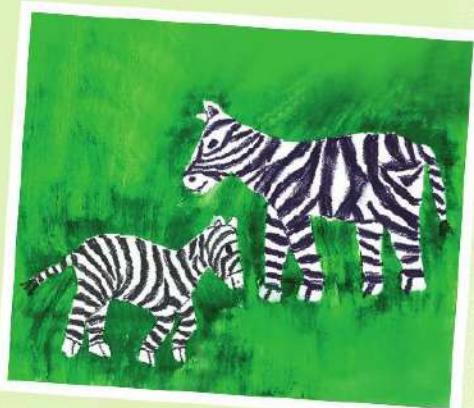
Em hãy sáng tạo bức tranh in theo ý thích.

①

②

③

Một số sản phẩm tham khảo:

Sản phẩm in của:

1. Phương Liên
2. Thuỳ Linh
3. Tuấn Hưng

Cảm nhận, chia sẻ

- Em tạo khuôn in bằng cách nào?
- Sản phẩm của em được in bằng chất liệu nào?
- Hình ảnh nào nổi bật nhất trong sản phẩm của em?

Vận dụng

Em có thể sáng tạo thêm sản phẩm theo ý thích.

Cây – Sản phẩm in của Nguyễn Hà My

Những ô màu – Sản phẩm in của Nguyễn Bắc Hà

- *Có thể tạo khuôn in bằng cách cắt, xé giấy với nhiều hình ảnh theo ý thích.*
- *Có thể sử dụng khuôn in để in tranh bằng nhiều chất liệu màu khác nhau.*

Em yêu thiên nhiên

Bài học này, em sẽ:

- Tạo được sản phẩm nặn về đề tài thiên nhiên.
- Trưng bày, chia sẻ được cảm nhận về sản phẩm của mình, của bạn.

Chuẩn bị:

Quan sát, nhận biết

- Em hãy kể tên các hình ảnh động vật, thực vật trong mỗi hình dưới đây.
- Em hãy giới thiệu thêm hình ảnh thiên nhiên mà em biết.

Khu vườn – Sản phẩm vẽ, nặn, cắt, dán
của Phạm Đình Hải Nam

Chạm khắc đá – Chùa Bút Tháp (Bắc Ninh)
Ảnh: Phạm Đình Bình

Ảnh: Vũ Dương

Thiên nhiên quanh em
có nhiều hình ảnh thú vị.

Thực hành, sáng tạo

Một số cách tạo hình sản phẩm nặn về đề tài thiên nhiên.

Sáng tạo sản phẩm *Tổ chim*

Sáng tạo sản phẩm *Dàn cá*

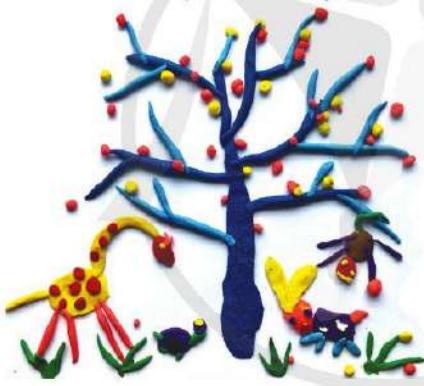
Em hãy sáng tạo sản phẩm nặn về đề tài thiên nhiên theo ý thích.

Em cùng bạn có thể tạo sản phẩm nhóm bằng cách vẽ, in, nặn.

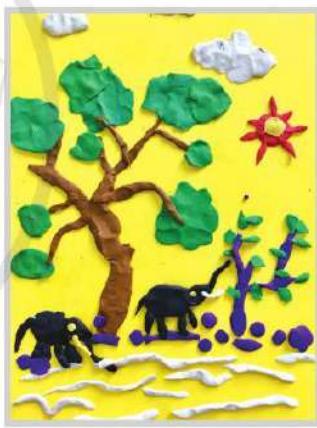
Sản phẩm vẽ, in, nặn

Một số sản phẩm tham khảo:

Những người bạn tốt – Sản phẩm nặn
của Hoàng Tuấn Hùng

Voi Bản Đôn – Sản phẩm nặn
của Ksor Thức

Cảm nhận, chia sẻ

- Em đặt tên cho sản phẩm của mình là gì?
- Em hãy giới thiệu hình ảnh thiên nhiên trong sản phẩm của mình.

Vận dụng

Có thể sáng tạo thêm sản phẩm về đề tài thiên nhiên bằng cách vẽ hoặc in, nặn, cắt, xé, dán,...

- *Có thể tạo nhiều sản phẩm nặn khác nhau về đề tài thiên nhiên.*
- *Em cần giữ gìn và bảo vệ thiên nhiên.*

Bài học này, em sẽ:

- Nêu và giới thiệu được: hình, khối có hình dạng, kích thước tương phản; cảm giác về sự mềm mại hoặc khô ráo ở sản phẩm, tác phẩm mĩ thuật; sản phẩm thực hành bằng cách vẽ, in, nặn và các nội dung đã học trong học kì 2.
- Chia sẻ được cảm nhận về sản phẩm, bài học yêu thích trong học kì 2 và trong năm học lớp 3.

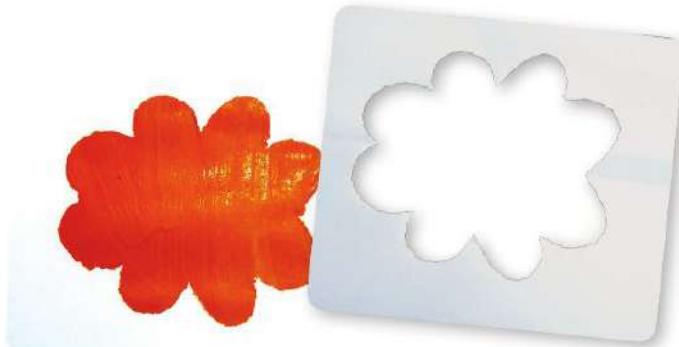
Chuẩn bị:

Quan sát, nhận biết

Em hãy quan sát một số hình ảnh dưới đây và liên hệ với chủ đề đã học.

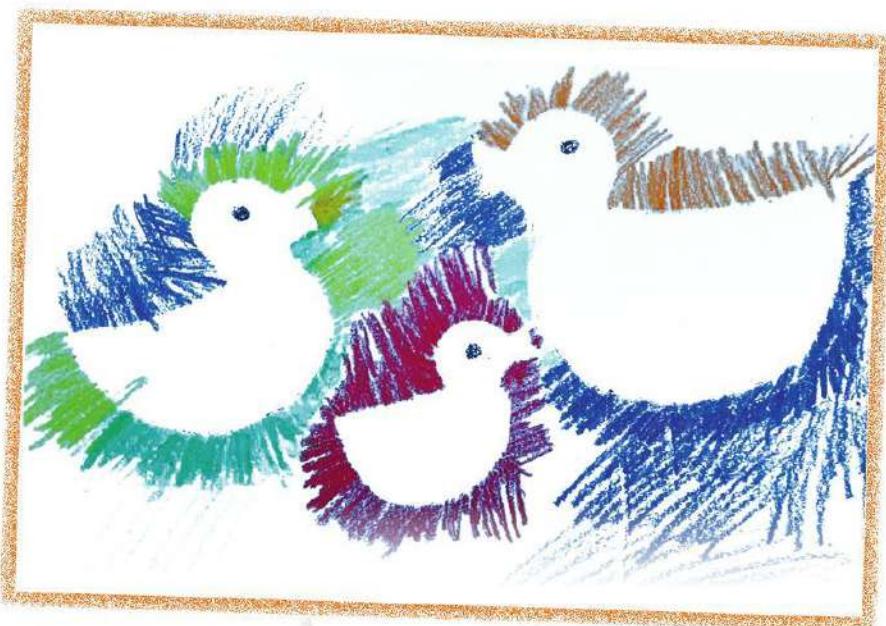

Thực hành, sáng tạo

- Chúng mình cùng quan sát các sản phẩm dưới đây và giới thiệu:
  - + Hình, khối có hình dạng, kích thước tương phản.
  - + Sản phẩm có chi tiết hoặc hình ảnh tạo cảm giác mềm mịn hoặc thô ráp.
  - + Sản phẩm được sáng tạo bằng hình thức vẽ, in, nặn.

- Em hãy xem lại các sản phẩm đã sáng tạo trong học kì 2 và chọn sản phẩm yêu thích nhất để trưng bày, giới thiệu, chia sẻ cảm nhận.

Cảm nhận, chia sẻ

Trong học kì 2, em hoặc nhóm em thích chủ đề, bài học nào nhất? Vì sao?

Vận dụng

Trong năm học lớp 3, em đã sáng tạo được nhiều sản phẩm thú vị. Em muốn chọn sản phẩm nào để trang trí cho ngôi nhà của mình hoặc gửi tặng ai?

Những điều em cùng các bạn đã học được trong năm học lớp 3:

- Có thể sử dụng màu thứ cấp, màu đậm, màu nhạt của vật liệu và các màu khác trong thực hành, sáng tạo sản phẩm mĩ thuật.
- Sản phẩm mĩ thuật sẽ hấp dẫn hơn nếu có hình ảnh nổi bật làm trọng tâm.
- Có thể biểu đạt dáng người động để tạo sự hấp dẫn cho sản phẩm, tác phẩm mĩ thuật.
- Có thể sử dụng các hình, khối tượng phản về hình dạng, kích thước để sáng tạo sản phẩm, tác phẩm mĩ thuật.
- Có thể cảm nhận được sự mềm mại hoặc thô ráp trên một số sản phẩm, tác phẩm mĩ thuật và vận dụng trong thực hành, sáng tạo.

GIẢI THÍCH THUẬT NGỮ DÙNG TRONG SÁCH

Thuật ngữ	Giải thích	Hình minh họa	Trang
Màu thứ cấp	Màu được tạo ra từ các màu cơ bản.		5
Mềm mịn	Cảm giác khi nhìn, chạm vào bề mặt dễ biến đổi hình dạng, nhẵn, mượt, không gợn tay.		48
Nổi bật	Chi tiết hoặc hình ảnh được tạo nên bằng chấm, nét, hình, màu,... có tác dụng thu hút thị giác của người xem và làm trọng tâm ở sản phẩm, tác phẩm mĩ thuật.		13
Tạo dáng người động	Tạo ra hình ảnh, hình dáng người ở tư thế đang vận động (khác với tư thế, hình ảnh tĩnh).		21
Thô ráp	Cảm giác khi nhìn, chạm vào bề mặt có nhiều đường hoặc nốt nhỏ gợn lên, không mịn màng, mềm mại.		48
Tương phản	Sự trái ngược, đối lập nhau rõ rệt về hình dáng, kích thước, màu sắc,... của các đối tượng khi đặt cạnh nhau. Ví dụ: tròn - vuông; hình hoặc khối to - hình hoặc khối nhỏ.		39

BẢNG TRẠ CỨU TIẾNG NƯỚC NGOÀI

Tiếng nước ngoài (Tên gốc)	Tiếng nước ngoài (Phiên âm)	Trang
Brancusi	Bờ-ran-cu-si	43
Danaide	Đa-nây	43
Picasso	Pi-cát-xô	40

Mục lục

Chủ đề 1	Sáng tạo cùng màu sắc	4
Bài 1:	Những màu sắc khác nhau	5
Bài 2:	Sáng tạo với vật liệu có màu đậm, màu nhạt	9
Chủ đề 2	Hình ảnh nổi bật	13
Bài 3:	Sự thú vị của hình ảnh nổi bật	14
Bài 4:	Đồ vật trong gia đình	17
Chủ đề 3	Tạo dáng người động	20
Bài 5:	Hình dáng cơ thể em	21
Bài 6:	Trò chơi thú vị	24
Chủ đề 4	Sự kiện vui vẻ	27
Bài 7:	Thiệp chúc mừng	28
Bài 8:	Ngày hội ở trường em	31
Bài 9:	Cùng nhau ôn tập học kì 1	35
Chủ đề 5	Sự kết hợp của các hình, khối khác nhau	38
Bài 10:	Làm quen với hình tương phản	39
Bài 11:	Bạn rô-bốt của em	43
Chủ đề 6	Những bề mặt khác nhau của vật liệu	47
Bài 12:	Tạo sản phẩm có bề mặt mềm mại hoặc thô ráp	48
Bài 13:	Tạo hình trái cây từ đất nặn	51
Chủ đề 7	Cùng vẽ, in, nặn	54
Bài 14:	Gia đình thân yêu	55
Bài 15:	Những khuôn in thú vị	58
Bài 16:	Em yêu thiên nhiên	62
Bài 17:	Cùng nhau ôn tập học kì 2	65

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

Địa chỉ: Tầng 6, Tòa nhà số 128 đường Xuân Thuỷ, quận Cầu Giấy, TP. Hà Nội

Điện thoại: 024.37547735

Email: nxb@hnue.edu.vn | **Website:** www.nxbdhsp.edu.vn

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Giám đốc – Tổng biên tập: NGUYỄN BÁ CƯỜNG

Chịu trách nhiệm tổ chức bản thảo và bản quyền nội dung:

CÔNG TY CỔ PHẦN ĐẦU TƯ XUẤT BẢN – THIẾT BỊ GIÁO DỤC VIỆT NAM

Chủ tịch Hội đồng Quản trị: NGÙT NGÔ TRẦN ÁI

Tổng Giám đốc: VŨ BÁ KHÁNH

Biên tập:

NGUYỄN THUỲ LINH

TRẦN ĐỖ QUỲNH TRANG

Thiết kế sách:

ĐINH THỊ BÌNH

Trình bày bìa:

TRẦN TIỂU LÂM

Sửa bản in:

BÙI THỊ BÍCH HƯỜNG

Trong sách có sử dụng tranh và hình ảnh trên Internet của một số tác giả. Xin trân trọng cảm ơn!

MĨ THUẬT 3

Mã số: .....

ISBN ....

In ..... cuốn, khổ 19 x 26,5cm, tại .....

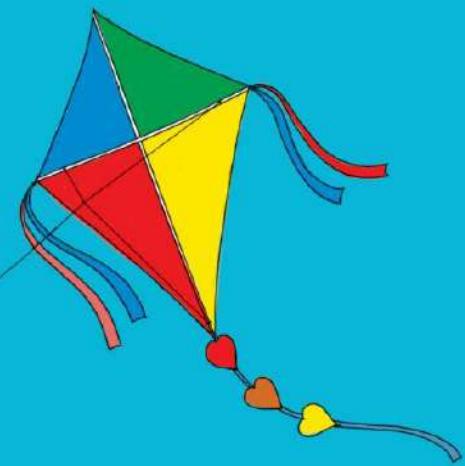
Địa chỉ: .....

Số xác nhận đăng ký xuất bản: .....

Quyết định xuất bản số: .....

In xong và nộp lưu chiểu tháng ..... năm 20.....

Mang cuộc sống vào bài học Đưa bài học vào cuộc sống

Sách giáo khoa Mĩ thuật 3 được biên soạn theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018. Sách cùng các em tiếp tục hành trình khám phá và sáng tạo mĩ thuật thông qua các hoạt động: quan sát, nhận biết, thực hành, thảo luận, chia sẻ cảm nhận thẩm mĩ. Nội dung và hình thức sách hấp dẫn, kích thích tính ham hiểu biết, gợi mở sáng tạo, phát huy tính tích cực, khả năng tự học, tự liên hệ mĩ thuật với đời sống; bồi dưỡng tình cảm thẩm mĩ, tình yêu nghệ thuật và cuộc sống, giúp học sinh đồng thời vừa “làm quen với sáng tạo mĩ thuật” vừa “thưởng thức nghệ thuật”.

Sách giáo khoa Mĩ thuật 3 là sản phẩm của tập thể tác giả – những nhà giáo, nhà khoa học giàu kinh nghiệm và tâm huyết trong lĩnh vực giáo dục mĩ thuật.

SỬ DỤNG
TEM CHỐNG GIẢ

- Quét mã QR hoặc dùng trình duyệt web để truy cập website bộ sách Cánh Diều: www.hoc10.com
- Vào mục Hướng dẫn (www.hoc10.com/huong-dan) để kiểm tra sách giả và xem hướng dẫn kích hoạt sử dụng học liệu điện tử.

ISBN: 978-604-54-9419-6

9 786045 494196

Giá: 000000 đồng